

FAQ Eerstelijns oogonderzoek

Juni 2019

Zie voor basisinformatie:

- praktische info huisarts (voorzijde) / stroomschema (achterzijde)
- aanvraagformulier (voorzijde) / patiëntenfolder (achterzijde)

Meer info IZER: Wanda Krouwel, projectleider: 010 – 750 15 24

Meer info star-shl: via relatiemanager of klantcontactcentrum: 010 – 289 02.50

Algemeen

Waarom eerstelijns oogonderzoek?

Zorgverzekeraars en ziekenhuizen hebben de opdracht te komen tot verplaatsing van eenvoudige ziekenhuiszorg naar de eerstelijns. Zorggroep IZER en Zilveren Kruis hebben een contract afgesloten om eenvoudige oogheelkundige zorg naar de eerstelijns te halen.

Dit is een samenwerkingsproject met de volgende partners:

- Zilveren Kruis
- Zorggroepen: IZER, Gezond op Zuid, Zonboog
- Ziekenhuizen: Het Oogziekenhuis Rotterdam, Franciscus Gasthuis & Vlietland
- LHV. Kring Rotterdam

Star-shl is gevraagd als partner toe te treden en biedt het oogonderzoek aan vanaf juni 2019 op de locatie Blakeburg in Rotterdam-centrum.

Hoe wordt het eerstelijns oogonderzoek gefinancierd?

Er is een apart tarief vastgesteld door de zorgverzekeraar van 80,- per consult.

Zilveren Kruis is hoofdaannemer namens alle zorgverzekeraars, dus dit tarief geldt ongeacht waar iemand verzekerd is.

Het project wordt door zorgverzekeraars gefinancierd uit de transitiegelden van de ziekenhuizen, dus niet uit het landelijke budget van huisartsen (geen S-3 subsidie).

Wat kost het de patiënt?

Het oogonderzoek is voor de patiënt geheel gratis. Het oogonderzoek is voor de duur van het project geormerkt als 'huisartsenzorg' dus geldt er géén eigen risico.

Wat is het verschil tussen de optometrist in de wijk en de optometrist van star-shl?

- Sommige optometristen in een optiekwinkel zijn goed opgeleid, maar daarop is geen garantie. De optometristen van star-shl zijn speciaal geselecteerd en opgeleid door de oogartsen van Het Oogziekenhuis Rotterdam en het Franciscus Gasthuis & Vlietland. Zij

hebben meer dan twee jaar ervaring in het ziekenhuis en werken intensief samen met de oogartsen.

- De optometristen van star-shl werken onafhankelijk en verkopen geen brillen of contactlenzen. Er is dus geen enkel commercieel belang, het is pure eerstelijns zorg.

Wat is het verschil van het star-shl aanbod met Ksyos?

- Ksyos is tweedelijns zorg, er wordt een DOT geopend omdat het altijd een oogarts is die de foto's van de patiënt beoordeelt.
- Patiënt is dus altijd eigen risico kwijt (120-140 euro)
- Ksyos werkt met optometristen in de wijk: wel meer spreiding in aanbod, maar geen garantie op kwaliteit en géén controle van oogartsen op de kwaliteit van de uitvoerders van het onderzoek
- het aanbod van star-shl is in nauwe samenwerking met de oogartsen tot stand gekomen en mede op hun initiatief. Zij bewaken de kwaliteit zónder dat ze iedere patiënt individueel beoordelen.

Verwijzing

Voor wie is het oogonderzoek?

Voor alle patiënten die wonen in Rotterdam-Noord en Zuid.

Rotterdam-Noord is:

- 2651 en 2652 = Berkel en Rodenrijs
- 2661 en 2662 = Bergschenhoek
- 2665 = Bleiswijk
- 2901 t/m 2909 = Capelle ad IJssel
- 3011 t/m 3069 Rotterdam Noord

Rotterdam-Zuid is:

- 2991 t/m 2993 = Barendrecht
- 3171 – 3176 = Portugaal
- 3161 – 3162 = Rhoon
- 3071 t/m 3089 = Rotterdam Zuid

Onder dit gebied vallen dus niet Spijkenisse en ook niet Vlaardingen, Krimpen a/d IJssel, Rozenburg of Hoogvliet.

Het maakt niet uit waar de patiënt verzekerd is.

Het maakt niet uit bij welke zorggroep de huisarts is aangesloten.

En patiënten uit andere plaatsen dan?

Omdat het tarief alléén voor het Zilveren Kruis gebied is afgesproken kunnen we het oogonderzoek nog niet aanbieden aan huisartsen en patiënten buiten dit gebied. Star-shl onderzoekt of we een regulier tarief kunnen aanvragen bij de NZA als dit een succes wordt. Als huisartsen een dergelijk aanbod ook in hun verzorgingsgebied willen, wordt aangeraden contact op te nemen met de zorggroep en/of de regionaal dominante verzekeraar.

Wie kan de huisarts verwijzen?

Alle patiënten uit regio Rotterdam (zie vorige vraag) die voldoen aan de inclusiecriteria: Volwassenen en kinderen > 10 jaar met:

- Geleidelijke visusdaling
- Screening glaucoom / verhoogde oogdruk
- Complexe refractiestoornis of complexe meting
- Therapieresistente rode, geïrriteerde of droge ogen
- Flitsen en/of vlekken > 4 weken bestaand

Wie kan de huisarts niet verwijzen?

- Kinderen < 10 jaar: verwijs naar de oogarts
- Acute visusklachten verwijs met spoed naar oogarts
- Flitsen en/of vlekken < 4 weken bestaand: verwijs met spoed naar oogarts
- Trauma's verwijs met spoed naar oogarts
- Fundusscreening bij diabetes: vraag 'fundusscreening' aan
- Uitsluitend vermoeden (eenvoudige) refractiestoornis: deze mensen kunnen ook door de opticien geholpen worden voor een goed briladvies

Hoe kan de huisarts verwijzen?

Bij voorkeur ontvangt star-shl de verwijzingen via ZorgDomein. Het onderzoek is te vinden onder 'Functieonderzoeken/oogonderzoek star-shl'. Daarnaast ontvangt elke huisarts een aantal papieren aanvraagformulieren: vul deze in (of print de patiëntgegevens erop) en geef mee aan de patiënt. Op de achterzijde van het formulier staat de informatie voor de patiënt.

Hoe komt de huisarts aan nieuwe aanvraagformulieren?

Nieuwe voorbedrukte formulieren kunnen worden bijbesteld bij de Webshop of via het klantcontactcentrum van star-shl: 010 – 289.02.50.

Hoe komt de afspraak tot stand?

Patiënt treft op het papieren aanvraagformulier óf op het afspraakbericht van ZorgDomein het telefoonnummer van het klantcontactcentrum van star-shl. Patiënt maakt zelf de afspraak. Eventueel kan de huisarts of praktijkondersteuner ook de afspraak voor de patiënt maken via het klantcontactcentrum (niet via de huisartsenlijn).

Hoe lang is de toegangstijd?

Er wordt gestart met één dagdeel spreekuur per week vanaf juni (op wisselende dagen). Zodra het aantal aanvragen toeneemt wordt het aanbod uitgebreid. Streven is een maximale toegangstijd van 10 werkdagen.

Waar vindt het oogonderzoek plaats?

In eerste instantie vindt het onderzoek alléén plaats in het Medisch Diagnostisch Centrum Blakeburg op de Blaak, tweede etage (er is een lift). Als de maximale bezetting op deze locatie is bereikt, wordt gekeken naar nieuwe locaties. De reden voor deze beperkte spreiding zijn de hoge aanschafkosten van oogheeskundige apparatuur. Er wordt gewerkt met dezelfde apparatuur als in ziekenhuizen gebruikelijk is.

Kunnen patiënten ook naar de opticien?

Mensen die alléén een bril nodig hebben moeten inderdaad naar de opticien worden verwezen. Het oogonderzoek is bedoeld voor mensen die je anders (zonder spoed) naar de oogarts zou verwijzen omdat er mogelijk meer aan de hand is.

Kunnen patiënten ook voor fundusscreening terecht bij het oogonderzoek?

Nee, het oogonderzoek is niet bedoeld voor fundusscreening in het kader van ketenzorg. Dit onderzoek wordt op een andere manier aangevraagd en betreft alléén het maken van een fundusfoto (die via Ksyos wordt beoordeeld). Het eerstelijns oogonderzoek is uitgebreider. Het maken van een fundusfoto of OCT kan wel onderdeel uitmaken van het oogonderzoek, maar beperkt zich hier niet toe.

Wat is de rol van de oogarts?

De oogartsen van Het Oogziekenhuis Rotterdam en het Franciscus Gasthuis & Vlietland zijn mede-initiatiefnemers van dit oogonderzoek. Zij hebben het kwaliteitskader opgesteld waar de optometristen aan moeten voldoen. De oogartsen bewaken de kwaliteit door nauw contact te onderhouden met de optometristen. Zij zijn beschikbaar voor telefonisch overleg en bespreken (anonieme) casuïstiek met de optometristen.

De oogarts is niet betrokken bij de individuele behandeling van de patiënt. De optometrist geeft zelfstandig advies aan de huisarts, die hoofdbehandelaar is en blijft. Het advies kán zijn om de patiënt alsnog te verwijzen naar de oogarts. De optometrist heeft hierbij geen rol, verwijzing gebeurt altijd door de huisarts.

Verwijzing naar de oogarts

In de praktijk blijkt dat het eerstelijns oogonderzoek 70-80-% van de niet-spoedeisende oogproblematiek in de eerstelijns kan houden, zodat geen verwijzing naar de oogarts nodig is. Als er tóch een verwijzing geïndiceerd is de huisarts niet gebonden aan verwijzing naar de oogartsen van Het Oogziekenhuis Rotterdam of het Franciscus Gasthuis & Vlietland. Het staat de huisarts vrij om naar iedere gewenste oogarts te verwijzen. Het (digitale) verslag van de optometrist kan meegestuurd worden met de verwijzing.

Inhoud

Wat doet de optometrist?

Afhankelijk van de verwijsindicatie vraagt de optometrist de voorgeschiedenis verder uit, doet een anamnese en verricht (spleetlamp)oogonderzoek:

Standaard oogonderzoek:

- anamnese
- visus met/zonder correctie/stenopeïsche opening
- refractiemeting
- oogdrukmeting (applanatie tonometrie)
- beoordeling voorsegment

Op indicatie optometrist:

- evt. Schirmertest, kleurzientest, Amsler
- evt. OCT (scan macula of papil)
- evt. Fundoscopie in mydriasis

Afhankelijk van de indicatie krijgt de patiënt pupil-verwijdende en/of verdovende druppels toegediend. Het onderzoek zelf is pijnloos al kunnen sommige druppels wat prikken. De optometrist registreert de bevindingen en voegt daar een conclusie en advies aan de huisarts aan toe.

Hoe lang duurt het onderzoek?

Per patiënt is ongeveer 20 minuten beschikbaar, maar omdat de patiënt gedruppeld wordt en de druppels minimaal 30 minuten moeten inwerken, moet men rekenen op een totale onderzoekstijd van ongeveer 1 uur.

Mag de patiënt autorijden na het oogonderzoek?

Na het druppelen ziet de patiënt wazig en wordt geadviseerd niet zelf te rijden. Het is aan te raden een begeleider mee te nemen én een zonnebril, omdat de ogen wat lichtgevoelig kunnen zijn.

Wat krijgt de huisarts van de optometrist?

Het (tekstuele) verslag van de optometrist wordt binnen twee werkdagen na het onderzoek via elektronische post (Edifact) verzonden aan de huisarts, zodat het direct in het HIS kan worden geplaatst. Het advies van de optometrist kan luiden:

- geen vervolgactie nodig
- vervolg door opticien mogelijk
- behandeling/opvolging door huisarts
- spoedverwijzing oogarts geïndiceerd
- voorrangsverwijzing oogarts geïndiceerd (< 3 weken)
- reguliere verwijzing oogarts geïndiceerd
- overig

Het advies wordt waar nodig voorzien van een toelichting. Bij spoed neemt de optometrist contact op met de huisarts.

Krijgt de huisarts ook beschikking over de beelden (OCT-Fundus)?

Nee, de huisarts krijgt voornamelijk alleen het verslag van de optometrist. Beschikbaarheid van beelden wordt in regionaal verband onderzocht (XDS) en ook binnen star-shl wordt bezien of we dit kunnen inrichten, met name om huisartsen de beschikking te geven over beeldmateriaal dat meegestuurd kan worden bij verwijzing naar een specialist. Bij de start van dit aanbod is dat nog niet geregeld.

Behandelt de optometrist zelf?

Nee, de optometrist behandelt niet zelf, de huisarts blijft hoofdbehandelaar.

Doet de optometrist ook controles, bijvoorbeeld bij glaucoom of macula degeneratie?

Nee, de optometrist doet geen controles van patiënten die bij de huisarts of de oogarts onder behandeling zijn.

Schrijft de optometrist medicatie voor?

Nee, de optometrist kan wel advies aan de huisarts geven om medicatie voor te schrijven, maar heeft zelf geen bevoegdheid om dit te doen.

Wat vertelt de optometrist aan de patiënt?

Op grond van de bevindingen geeft de optometrist wel aan de patiënt door wat de vervolgstap is en hoe zijn/haar advies luidt aan de huisarts. Als er géén vervolgactie nodig is, hoeft er ook geen (telefonisch) consult bij de huisarts meer plaats te vinden.

Als er wél een vervolgactie nodig is, wordt de patiënt geadviseerd na twee of drie dagen telefonisch contact op te nemen met de huisartsenpraktijk. Het is aan de huisarts om te bepalen of de patiënt opnieuw op consult moet komen, alvorens bijvoorbeeld medicatie voor te schrijven of te verwijzen naar oogarts of opticien.

Geeft de optometrist voorlichting?

Als de patiënt geholpen is met voorlichting over bijvoorbeeld het druppelen van de ogen of het poetsen van de ogen, zal de optometrist deze informatie direct verstrekken. Patiënt hoeft hiervoor niet terug naar de huisarts als er geen andere vervolgactie nodig is.

Verwijst de optometrist naar de oogarts?

Nee, alléén de huisarts kan de patiënt direct verwijzen naar de oogarts. Bij spoed overlegt de optometrist telefonisch met de huisarts.